

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Ing. Vierou Horčicovou ve věci

žalobkyně: **K. K.**, nar. X.,
státní příslušnice Republiky Kazachstánu
místo pobytu X.

zast. JUDr. Sergey Zaripov, LL.M, advokát
sídlem Václavské nám. 775/8, 110 00 Praha 1

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19.2.2026, č. j. MV-11613-5/SO-2026,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 19.2.2026, čj. č. j. MV-11613-5/SO-2026, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je **povinna** nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši **12.270 Kč** k rukám jejího právního zástupce JUDr. Sergey Zaripova, LL.M, advokáta, ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

Odůvodnění:

I. Podstata sporu

1. Žalobkyně podává žalobu proti rozhodnutí žalované Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 19. 2. 2026, č. j. MV-11613-5/SO-2026 (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), kterým žalovaná:
 - (a) změnila výrok I. rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 27. 11. 2025, č. j. OAM-08172-32/PP-2024, tak, že žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítla z důvodu uvedeného v § 87e odst. 1 písm. a) bodu 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, neboť žalobkyně není rodinným příslušníkem občana Evropské unie,
 - (b) ve zbývajících částech odvolání zamítla a napadené prvostupňové rozhodnutí potvrdila, včetně stanovení lhůty k vycestování.
2. Rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 27. 11. 2025 byla žádost zamítnuta s odůvodněním, že žalobkyně neprokázala závislost na výživě ani na jiné nutné péči poskytované dcerou ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb.
3. Žalobkyně podala proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 27. 11. 2025 odvolání; žalovaná je napadeným rozhodnutím zamítla (s dílčí korekcí právního označení dle § 87e odst. 1 písm. a) bodu 1). Žalovaná v napadeném rozhodnutí uzavřela, že žalobkyně neprokázala skutečnou závislost na jiné nutné péči a že jde převážně o psychologickou podporu; současně uvedla, že žalobkyně je schopna některých úkonů (např. dojet si nakoupit, jít na procházku), a poukázala rovněž na její cestování.

II. Napadené rozhodnutí

4. Žalovaná potvrdila rozhodnutí ministerstva, jelikož na základě posouzení spisového materiálu dospěla k závěru, že podmínky stanovené v části § 15a odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb. (závislost na jiné nutné péči), a tedy ani podmínky uvedené v § 15a odst. 3 písm. a) bod 3 zákona č. 326/1999 Sb. nebyly splněny.
5. Žalovaná uvedla, že ohledně splnění podmínek uvedených v § 15a odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb. musí dát Komise za pravdu správnímu orgánu I. stupně, neboť žalobkyně neprokázala, že by byla závislá na výživě či jiné nutné péči poskytované dcerou, resp., že by na takovéto péči byla závislá před vstupem na území. Z předložených dokladů, pobytových kontrol a výsledků provedených s účastnicí řízení a její dcerou především vyplývá, že účastnice řízení přicestovala na území České republiky v důsledku zřakového onemocnění, kdy jí byla provedena operace, která vyžaduje rekonvalescenci. Lékařské zprávy sice uvádějí omezení, kdy je žalobkyně odkázána na pomoc dcery, nicméně z výsledků vyplynulo, že žalobkyně od své dcery požaduje psychickou podporu, ale nebylo prokázáno, že by nebyla schopna základní péče o sebe, samostatného pohybu, kdy sama žalobkyně uvedla, že jí nedělá problém si dojet nakoupit či jít na procházku. Žalobkyně taktéž je schopna letecky cestovat, a to jak s rodinou na Mallorku, tak samostatně do Kazachstánu. Komise tedy uvádí, že s

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

onemocněním zraku dle lékařských zpráv musela žalobkyně již trpět na území Kazachstánu, tedy před příjezdem do České republiky. Komise uvedla, že nezlehčuje onemocnění žalobkyně, nicméně musí konstatovat, že nebyl doložen doklad, který by dokládal nutnou péči z hlediska tak nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, tak vážného, aby se žalobkyně nedokázala sama o sebe postarat. Z opakovaných pobytových kontrol vyplývá, že žalobkyně se na adrese svého pobytu na území zdržuje sporadicky, kdy ani v jednom případě nebyla zastižena její dcera. A to i přesto, jak žalobkyně uvedla, že dcera nepracuje a stará se o syna. Ze spisového materiálu rovněž nevyplývají žádné poznatky svědčící o tom, že by od přicestování žalobkyně na území České republiky došlo k nějaké zásadnější změně zdravotního stavu, která by odůvodňovala přijetí závěru o vzniku závislosti žalobkyně na třetí osobě až na území České republiky. Naopak žalobkyně podstoupila operaci oka, kdy v současné době lze předpokládat na základě proběhnuté rekonvalescence zlepšení jejího zdravotního stavu. K otázce finanční závislosti (tedy v zásadě závislosti na výživě poskytované žalobkyni dcerou) Komise uvádí, že tato závislost nebyla žalobkyní nikterak prokázána a nelze tedy hovořit ani o splnění podmínek uvedených v § 15a odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb. Žalobkyně sama uvedla, že je finančně nezávislá, v České republice tak i v Kazachstánu vlastní byt a taktéž pobírá starobní důchod.

6. Komise dospěla k závěru, že správní orgán I. stupně postupoval v souladu s § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb. a vyšel žalobkyni vstříc, neboť žalobkyně byla řádně vyzvána k odstranění vad žádosti a byla jí k tomuto úkonu poskytnuta dostatečná lhůta, a to 30 dnů. Zároveň byla náležitě poučena o následcích případného neodstranění vytýkaných vad, tedy o skutečnosti, že v případě neodstranění nedostatků, bude žádost zamítnuta. Komise je toho názoru, že poučení od správního orgánu I. stupně materiálně obsahuje všechny podstatné informace, kterých se mělo účastníci řízení dostat, neboť v případě výzvy konkrétně uvádí rozhodnou právní úpravu, popis zjištěné vady a obecný návod k jejímu odstranění. Výzva k odstranění vad žádosti obsahuje vhodné, přehledné a návodné formátování textu, v němž jsou důležité pasáže zvýrazněny tučně, esenciální problém je pak odlišen ještě podtržením, stejně jako způsob, jak jej lze odstranit. Správní orgán I. stupně ve výzvě uvedl, že podmínku stanovenou v § 15a odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., tedy podmínku závislosti na jiné nutné péči nebo neschopnost se o sebe postarat v důsledku vážného zdravotního stavu je nutno prokázat listinnými důkazy. Za takový listinný důkaz je nutno považovat především souhrnnou lékařskou zprávu vydanou odborným lékařem (případně praktickým lékařem na základě vyjádření odborných lékařů) nebo zdravotnickým zařízením. V této lékařské zprávě je třeba, aby se lékař kromě popisu zdravotního stavu (chorob), vyjádřil zejména k těmto oblastem: mobilita, schopnost orientace, stravování, oblékání, hygiena a péče o domácnost. Žalobkyně byla výzvě náležitě poučena, jaké doklady je nutné správnímu orgánu I. stupně doložit.
7. Žalovaná se také zabývala možným negativním dopadem rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně a uvádí, že přiměřenost je vždy nutné vztahovat k osobě žadatele o konkrétní pobytové oprávnění, a zároveň i k typu pobytového oprávnění, o něž se v daném řízení žádá. Žalovaná konstatovala, že žalobkyně v řízení neprokázala důvod, pro něž by ji mohlo být takové pobytové oprávnění vydáno. Dopad takového rozhodnutí do sféry žalobkyně se pak vztahuje k jí zvolenému pobytovému oprávnění, čehož si musela být vědoma a s následky, že její žádosti nebude vyhověno, počítat. To, že se žalobkyně rozhodla dobrovolně přesídlit na území České republiky ještě neznamená, že jí bude vydáno požadované pobytové oprávnění. Komise také uvádí, že z cizineckého informačního systému vyplývá, že žalobkyni bylo uděleno vízum nad 90 dnů s platností od 28. 6. 2023 do 31. 7. 2024 za účelem rodinným, kdy nositelem oprávnění ke sloučení byla její dcera. Právě toto Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

odpovídající pobytové oprávnění si mohla žalobkyně prodloužit a získat povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky.

8. Žalovaná posoudila napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně a shledala nesoulad mezi jeho výrokem a odůvodněním, neboť správní orgán I. stupně mylně uvedl § 87e odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb. Změna ustanovení § 87e odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb. byla provedena zákonem č. 173/2023 Sb. s účinností od 1. 7. 2023. Z uvedeného důvodu rozhodla o změně výroku napadeného rozhodnutí tak, jak je uvedeno výše. Podstata posuzování žádosti zůstala stejná, Komise vycházela ze stejných podkladů jako správní orgán I. stupně a účastnice řízení nebyla omezena na svém právu proti rozhodnutí řádně uplatnit své námítky.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalované

9. Žalobkyně v žalobě předně namítá nesprávné právní posouzení pojmu „závislost na výživě nebo jiné nutné péči“, jelikož jej žalovaná vyložila nepřiměřeně restriktivně a formalisticky. Současně jde o pojem s autonomním významem unijního práva. Nejvyšší správní soud ostatně dovodil, že pojem „závislost na výživě či jiné nutné péči“ ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb. je odvislý od pojmu „vyživovaná osoba“ dle směrnice 2004/38/ES, a nelze jej proto bez dalšího nahrazovat sémantikou vnitrostátního sociálního zabezpečení (např. invalidita či závislost na péči podle dávek pro osoby se zdravotním postižením); zdravotní stav je v tomto směru indikativní (srov. rozsudek NSS ze dne 24. 2. 2023, č. j. 5 Azs 349/2020-37). Žalovaná dovodila absenci jiné nutné péče jen z toho, že žalobkyně zvládne v omezeném rozsahu některé dílčí úkony (např. krátká chůze ve známém prostředí, někdy dojít do obchodu). Tento přístup považuje žalobkyně za neakceptovatelný, zákonnou podmínkou zjevně není absolutní nemohoucnost, nýbrž faktická závislost na nutné péči pro uspokojování základních potřeb a bezpečné zvládání běžných životních situací. Nadto ustanovení § 15a odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb. pracuje se dvěma alternativami („je ... závislý ...“ / „nebo byl ... závislý bezprostředně před vstupem ...“). Z jazykového výkladu plyne, že postačí naplnění kterékoliv z nich. Judikatura správních soudů dovozuje, že stav závislosti na výživě či jiné nutné péči ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) nemusí nutně vzniknout a trvat v domovském státě bezprostředně před vstupem na území, když postačí samotná existence takového stavu (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 10. 2019, sp. zn. 14 A 52/2018). Žalovaná se dále nijak nevypořádala s tím, že pojem „jiná nutná péče“ ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) představuje samostatnou alternativu vedle závislosti na výživě. Finanční nezávislost žalobkyně proto sama o sobě nevylučuje existenci zdravotně podmíněné závislosti na jiné nutné péči.
10. Dále žalobkyně namítá **nesprávné právní posouzení alternativy dle § 15a odst. 3 písm. a) bodu 3** zákona č. 326/1999 Sb., tj. zda „*vážné zdravotní důvody naléhavě vyžadují osobní péči*“ občana EU o žalobkyni. Toto ustanovení transponuje režim dalších rodinných příslušníků a vyžaduje individuální posouzení osobní situace. Žalovaná však tuto alternativu odmítla v podstatě pouze odkazem na závěry učiněné k § 15a odst. 1 písm. d), aniž by srozumitelně vysvětlila, proč vážné zdravotní důvody popsané ve spisu (zejm. souběh zrakového postižení, kardiálních rizik, rekurentních pádů a poruch sluchu) nenaplnují požadavek naléhavé osobní péče ve smyslu § 15a odst. 3 písm. a) bodu 3.
11. Jako třetí námitku vnesla žalobkyně **nedostatečně zjištěný skutkový stav a nesprávné hodnocení důkazů** (§ 3 a § 50 správního řádu). V projednávané věci správní orgány založily Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

své závěry na selektivně vytržených částech výpovědí, například na tvrzení, že žalobkyně někdy „*dokáže dojít nakoupit*“, aniž by tyto jednotlivé dílčí projevy funkční způsobilosti zasadily do rámce jejího celkového zdravotního stavu. Současně zcela pominuly posouzení, zda jsou takové ojedinělé úkony vykonatelné bezpečně, stabilně a bez nepřiměřeného rizika pro žalobkyni. Z podkladů naopak vyplývá, že samostatný pohyb mimo domov je pro žalobkyni vysoce rizikový (porucha hloubkového vidění, rekurentní pády, arytmie s rizikem synkopy), žalobkyně nezvládá bezpečně přípravu teplých jídel, nákupy a činnosti v domácnosti, žalobkyně nezvládá samostatně péči o zdraví (kontrola a dávkování léků, objednávání vyšetření, rozpoznání varovných příznaků kardiální destabilizace), stav je dlouhodobý/strukturální, s nepříznivou prognózou do budoucna a bez reálné perspektivy významného zlepšení, z medicínského hlediska je trvalá přítomnost a asistence rodinného příslušníka indikována. Za této situace nebylo namístě uzavřít věc s tím, že jde převážně o psychologickou podporu, aniž by správní orgány přesvědčivě vyložily, proč konkrétně popsané potřeby dohledu a asistence nespádají pod jinou nutnou péči pro uspokojování základních potřeb. Žalovaná tak nahradila odborné posouzení zdravotního stavu žalobkyně vlastním laickým hodnocením. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaná dovozuje závěry o funkční způsobilosti žalobkyně z jednotlivých izolovaných skutečností (např. schopnosti někdy dojít nakoupit či absolvovat krátkou procházku), aniž by tyto dílčí projevy zasadila do celkového kontextu zdravotních omezení žalobkyně a jejich kumulativních dopadů na zvládání základních životních potřeb. Takový postup fakticky vede k tomu, že správní orgán učinil odborný medicínský závěr bez odpovídajícího odborného podkladu. Žalovaná sama v napadeném rozhodnutí zdůraznila, že pro správné posouzení je rozhodné, zda lékařské podklady dostatečně konkretizují dopady diagnóz na základní životní potřeby žalobkyně. Pokud pak správní orgány považovaly právě tuto funkční konkretizaci za klíčovou, bylo jejich povinností dokazování odpovídajícím způsobem doplnit, nikoli uzavřít věc k tíži žalobkyně na základě restriktivního výkladu a neúplně vyjasněného zdravotního stavu. Žalobkyně proto současně s žalobou předkládá lékařské zprávy ze dne 22. 2. 2026 a 3. 3. 2026. Tyto podklady žalobkyně nepředkládá jako tvrzení o nově vzniklém zdravotním stavu, nýbrž jako odborné upřesnění a podrobnější popis funkčních dopadů dlouhodobého zdravotního stavu, který zde objektivně existoval již v době správního řízení a rozhodování správních orgánů. Předložené zprávy systematicky popisují konkrétní projevy zdravotních omezení žalobkyně v každodenním fungování, nejde tedy o nové skutkové okolnosti, ale o odborné objasnění skutečností, které byly pro posouzení věci rozhodné již v době správního řízení.

12. Žalobkyně dále namítá **nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí**, neboť neobsahuje dostatečné a konkrétní úvahy o tom proč žalovaná považuje souhrn zjištěných zdravotních omezení za nedostačující pro závěr o jiné nutné péči; proč faktická potřeba dohledu a asistence (mobilita mimo domov, hygiena, stravování, domácnost, dávkování léků, administrativa) podle žalované nenaplnuje zákonný test uspokojování základních potřeb a dále jaké konkrétní skutečnosti vedly žalovanou k závěru o očekávatelném zlepšení zdravotního stavu a proč tento závěr převážil nad obsahem zdravotních podkladů.
13. Žalobkyně namítá, že žalovaná posoudila **dopad do soukromého a rodinného života pouze formálně** a to dle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 7 Listiny základních práv Evropské unie. Žalovaná sice deklarovala, že přiměřenost zvažovala, avšak nevypořádala se konkrétně s věkem žalobkyně, její zdravotní situací a riziky spojenými s

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

absencí každodenního dohledu, intenzitou faktické pomoci poskytované dcerou, reálnými dopady vycestování na zdraví a bezpečnost žalobkyně.

14. Žalovaná ve vyjádření k žalobě k žalobním námitkám uvádí: že žalobkyně žádala o vydání povolení k přechodnému pobytu na území za účelem sloučení se svou dcerou, která je občankou Spolkové republiky Německo. Žalobkyně v rámci řízení neprokázala, že by byla závislá na výživě či jiné nutné péči poskytované dcerou, resp., že by na takoveto péči byla závislá před vstupem na území. Z předložených dokladů, pobytových kontrol a výsledků provedených s žalobkyní a její dcerou především vyplývá, že žalobkyně přicestovala na území České republiky v důsledku zraťového onemocnění, kdy jí byla provedena operace, která vyžaduje rekonvalescenci. Lékařské zprávy sice uvádějí omezení, kdy je žalobkyně odkázána na pomoc dcery, nicméně z výsledků vyplynulo, že žalobkyně od své dcery požaduje psychickou podporu, ale nebylo prokázáno, že by nebyla schopna základní péče o sebe, samostatného pohybu, kdy sama žalobkyně uvedla, že jí nedělá problém si dojít nakoupit či jít na procházku. Žalobkyně taktěž je schopna letecky cestovat, a to jak s rodinou na Mallorku, tak samostatně do Kazachstánu. Žalovaná uvádí, že s onemocněním zraku dle lékařských zpráv musela žalobkyně již trpět na území Kazachstánu, tedy před příjezdem do České republiky. Žalovaná nezlehčuje onemocnění žalobkyně, nicméně musí konstatovat, že nebyl doložen doklad, který by dokládal nutnou péči z hlediska tak nepřiznivého zdravotního stavu žalobkyně, aby se žalobkyně nedokázala sama o sebe postarat. Z opakovaných pobytových kontrol vyplývá, že žalobkyně se na adrese svého pobytu na území zdržuje sporadicky, kdy ani v jednom případě nebyla zastižena její dcera. A to i přesto, jak žalobkyně uvedla, že dcera nepracuje a stará se o syna. Žalovaná také podotýká, že žalobkyně byla výzvou ze dne 19. 9. 2024 vyzvána k doložení dokladu prokazujícího, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, ve které byla náležitě poučena, jaké doklady je nutné doložit. Správní orgán I. stupně ve výzvě uvedl, že podmínku stanovenou v § 15a odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., tedy podmínku závislosti na jiné nutné péči nebo neschopnost se o sebe postarat v důsledku vážného zdravotního stavu je nutno prokázat listinnými důkazy. Za takový listinný důkaz je nutno považovat především souhrnnou lékařskou zprávu vydanou odborným lékařem (případně praktickým lékařem na základě vyjádření odborných lékařů) nebo zdravotnickým zařízením. V této lékařské zprávě je třeba, aby se lékař kromě popisu zdravotního stavu (chorob), vyjádřil zejména k těmto oblastem: mobilita, schopnost orientace, stravování, oblékání, hygiena a péče o domácnost. Žalovaná uvádí, že žalobkyně sice doložila lékařské zprávy, ale tyto jsou nedostatečným podkladem, který by byl schopný prokázat, že žalobkyně nezbytně vyžaduje soustavnou pomoc druhé osoby. Toto také vyvrací i výpovědi provedené s žalobkyní a její dcerou.
15. Žalovaná se také zabývala možným negativním dopadem rozhodnutí do soukromého a rodinného života účastnice řízení a uvádí, že přiměřenost je vždy nutné vztahovat k osobě žadatele o konkrétní pobytové oprávnění, a zároveň i k typu pobytového oprávnění, o něž se v daném řízení žádá. Žalobkyně v řízení neprokázala důvod, pro něž by jí mohlo být takové pobytové oprávnění vydáno. Dopad takového rozhodnutí do sféry žalobkyně se pak vztahuje k jí zvolenému pobytovému oprávnění, čehož si žalobkyně musela být vědoma a s následky, že její žádosti nebude vyhověno, počítat. To, že se žalobkyně rozhodla dobrovolně přesídlit na území České republiky ještě neznamená, že jí bude vydáno požadované pobytové oprávnění. Žalovaná také uvádí, že z cizineckého informačního systému vyplývá, že žalobkyni bylo uděleno vízum nad 90 dnů s platností od 28. 6. 2023 do 31. 7. 2024 za účelem rodinným, kdy nositelem oprávnění ke sloučení byla její dcera. Právě toto odpovídající pobytové oprávnění si mohla účastnice řízení prodloužit a získat povolení k dlouhodobému
- Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

pobytu na území České republiky. Žalovaná také uvádí, že z cizineckého informačního systému vyplývá, že žalobkyně z území České republiky vycestovala dne 11. 8. 2025 a zpět přicestovala až dne 21. 10. 2025.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

16. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a jedná se o žalobu přípustnou, splňující všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí žalované soud přezkoumal na základě skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí a v mezích uplatněných žalobních bodů [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
17. O podané žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání, neboť byly pro takový postup naplněny rovněž podmínky uvedené v § 76 odst. 1 ve spojení s § 51 odst. 2 s. ř. s. Soud nenařídil jednání ani za účelem provedení dokazování – žalobkyně žádné důkazní návrhy vztahující se ke skutkovému stavu existujícímu v době vydání rozhodnutí žalované podané žalobě neuplatnila a ve věci bylo možné vyjít z podkladů obsažených ve správním spise. Důkazy připojené k žalobě (lékařské zprávy ze dne 22.2.2026 a 3.3.2026) se vyjadřují k zdravotnímu stavu žalobkyně v době jejich vydání a sloužili především pro doložení návrhu na přiznání odkladného účinku, který žalobkyně podala současně s žalobou a jejímž návrhu soud usnesením ze dne 26.3.2026, čj. 35 A 7/2026-26, vyhověl.
18. V posuzované věci je předmětem sporu mezi účastníky posouzení otázky, zda žalovaná postupovala v souladu se zákonem, pokud aprobovala postup správního orgánu prvního stupně, jenž zamítl žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU na území ČR s odůvodněním, že žalobkyně neprokázala splnění podmínek stanovených v části § 15a odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb. (závislost na jiné nutné péči), a tedy ani podmínky uvedené v § 15a odst. 3 písm. a) bod 3 zákona č. 326/1999 Sb. nebyly splněny.
19. Podle ust. § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců „[r]odinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho potomek nebo předek anebo potomek nebo předek manžela občana Evropské unie, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt.“
20. Podle § 15a odst. 3 písm. a) bod 3 zákona o pobytu cizinců „Rodinným příslušníkem občana Evropské unie se dále rozumí cizinec, u kterého *vážné zdravotní důvody naléhavě vyžadují osobní péči* tohoto občana Evropské unie nebo státního občana České republiky...“.
21. V rozhodnutí žalované se uvádí, že vazba, kterou má žalobkyně na svoji dceru je vazba rodinného vztahu, ale neprokazuje splnění ust. § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, jelikož žalobkyně neprokázala, že by byla závislá na výživě, či jiné nutné péči poskytované dcerou, resp. že by na takové péči byla závislá před vstupem na území, a tedy ani podmínky uvedené v § 15a odst. 3 písm. a) bod 3 zákona o pobytu cizinců, nebyly splněny. Důvody toho závěru žalovaná vyložila na str. 7-8 napadeného rozhodnutí (shrnuty v bodu 5 rozsudku).
22. Soud v logice přezkumu žalobních námitek se zabýval nejprve námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalované. Nepřezkoumatelnost žalobkyně namítala pro

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

nedostatek odůvodnění závěrů žalované, konkrétně, proč žalovaná považuje souhrn zjištěných zdravotních omezení za nedostačující pro závěr o jiné nutné péči; proč faktická potřeba dohledu a asistence (mobilita mimo domov, hygiena, stravování, domácnost, dávkování léků, administrativa) podle žalované nenaplnuje zákonný test uspokojování základních potřeb a dále jaké konkrétní skutečnosti vedly žalovanou k závěru o očekávatelném zlepšení zdravotního stavu a proč tento závěr převážil nad obsahem zdravotních podkladů. Přezkumem této námitky se soud může zabývat, až po zhodnocení skutkové situace a výsledku aplikace relevantních ustanovení na ni, což je provedeno v rámci žalobních námitek týkajících se skutkového stavu.

23. Současně za nepřezkoumatelné považuje žalobkyně i nedostatečné a formální odůvodnění výsledku úvah žalované týkající se zohlednění dopadů do soukromého a rodinného života. Žalobkyně tento nedostatek namítala v bodu IV.5 žaloby, a soud jí musí přisvědčit, že žalovaná posouzení dopadů do soukromého a rodinného života provedla pouze formálně, když uvedla *„Komise konstatuje, že účastnice řízení v řízení neprokázala důvod, pro nějž by ji mohlo být takové pobytové oprávnění vydáno. Dopad takového rozhodnutí do sféry účastnice řízení se pak vztahuje k jí zvolenému pobytovému oprávnění, čehož si účastnice řízení musela být vědoma a s následky, že její žádosti nebude vyhověno, počítat. To, že se účastnice řízení rozhodla dobrovolně přesídlit na území České republiky ještě neznamená, že jí bude vydáno požadované pobytové oprávnění. Komise také uvádí, že z cizineckého informačního systému vyplývá, že účastnici řízení bylo uděleno vízum nad 90 dnů s platností od 28. 6. 2023 do 31. 7. 2024 za účelem rodinným, kdy nositelem oprávnění ke sloučení byla její dcera. Právě toto odpovídající pobytové oprávnění si mohla účastnice řízení prodloužit a získat povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky.“*
24. Konstatování, že žalobkyně neprokázala důvod pro úspěch žádosti a že může požádat o jiné oprávnění nelze považovat za přezkum dopadů do soukromého a rodinného života. Žalobkyně oprávněně namítá, že v rámci takového posouzení by bylo namísto se zabývat věkem žalobkyně, aktuálním zdravotním stavem, soběstačností, a to nejen finanční ale nutnost péče další osoby a také důsledky návratu žalobkyně do země původu.
25. Žalobkyně v rámci těchto námitek poukazovala (a rozvedla tak v tomto ohledu své úvodní obecné námitky) na nepřezkoumatelnost Napadeného rozhodnutí spočívající v tom, že se v něm žalovaná v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu dostatečně nevypořádala s otázkou přiměřenosti zásahu vyvolaného rozhodnutím do soukromého a rodinného života.
26. Soud předesílá, že podle § 174a zákona o pobytu cizinců platí, že „při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště“.
27. Z odstavce třetího tohoto ustanovení přitom vyplývá, že „přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán posuzuje pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví“.
28. Správní soudy se v minulosti nesčetněkrát vyjádřily k povinnostem správního orgánu prvního stupně a žalované posuzovat v rámci rozhodování v oblastech upravených zákonem o pobytu cizinců otázky související s přiměřeností zásahů vyvolaných jejich rozhodnutími

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

do soukromého a rodinného života cizinců. Nejinak tomu bylo i přímo ve vztahu k rozhodování o žádostech cizinců o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU na území ČR, stran, něhož správní soudy ustáleně potvrzují, že i v těchto případech je povinností správních orgánů v řízení řádně zkoumat zásah do soukromého a rodinného života. Tento závěr vyplývá z přímo aplikovatelného čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, dle kterého má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, a v návaznosti na který je nutno posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí do života žalobce i přes to, že národní zákonná úprava tuto povinnost výslovně nezakotvuje.

29. Jak ve vztahu k posuzování přiměřenosti rozhodnutí ve věci žádosti o tento typ pobytového oprávnění do soukromého a rodinného života cizinců shrnul s poukazy na svou dřívější rozhodovací praxi Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 2. 2022, čj. 7 Azs 405/2021 - 34, *„dokonce i v případech, kdy zákon o pobytu cizinců výslovně posouzení přiměřenosti dopadů podle § 174a tohoto zákona nestanoví, je „třeba se touto otázkou zabývat a přímo aplikovat čl. 8 Úmluvy (...), který stanoví, že každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydli a korespondence (srovnej rozsudky NSS ze dne 14. 3. 2018, čj. 6 Azs 422/2017 - 29, a ze dne 31. 5. 2018, čj. 5 Azs 46/2016 - 53). Článek 8 Úmluvy je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. S nepřiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života (...) se proto musejí správní orgány vypořádat bez ohledu na to, zda zákon o pobytu cizinců v dotčeném řízení vyžaduje nebo nevyžaduje posouzení přiměřenosti ve smyslu § 174a zákona.“*
30. Uvedenou povinnost přitom Nejvyšší správní soud dovodil i v řízeních, ve kterých správní orgány aplikovaly § 15a zákona o pobytu cizinců. K tomu odkazuje soud na rozsudek zdejšího soudu ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Azs 127/2018–30, resp. v něm citovanou judikaturu, ve které byly řešeny i další námitky obsažené v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud souhrnně dovodil, že neshledává případnou argumentaci správního orgánu, že není třeba při zamítnutí žádosti o přechodný pobyt pro nesplnění podmínky podle § 15a zákona o pobytu cizinců důkladně posuzovat nepřiměřenost dopadů do soukromého a rodinného života. „Krajský soud v napadeném rozsudku správně odkázal na rozsudek NSS čj. 5 Azs 83/2015–31 a citoval z něj závěr, že v případě rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu, je třeba přiměřenost dopadu rozhodnutí posuzovat. Tato povinnost vyplývá přímo z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který Českou republiku zavazuje k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. V citovaném rozsudku NSS posuzoval rozhodnutí o zamítnutí žádosti o přechodný pobyt podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců a rozhodnutí bylo dokonce vydáno podle znění zákona o pobytu cizinců účinného do 17. 12. 2015. Situace byla proto v rysech podstatných pro nyní posuzovanou otázku totožná se situací stěžovatelky. Výše zmíněný názor nelze považovat za ojedinělý. Stejný závěr, tj. že je nutné posuzovat přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele, NSS vyslovil pro žádost podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců např. v rozsudku Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š. pokračování 10 NSS, bod 18 A 19/2022 ze dne 7. 12. 2016, [60] a [61], čj. 1 Azs 273/2016–29, č. 3536/2017 Sb. nebo v aktuálním rozsudku ze dne 24. 7. 2018, čj. 5 Azs 102/2016–29, bod [32]. V obou těchto rozsudcích zamítly správní orgány žádost o povolení k přechodnému pobytu, neboť dospěly k závěru, že žadatel nesplňuje podmínku podle § 15a zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelka v kasační stížnosti tvrdila, že judikatura správních soudů je v této otázce nejednotná. Z výše uvedeného ovšem plyne, že se jedná o otázku posuzovanou NSS dlouhodobě stejně. Na tom nic nemění ani odkaz stěžovatelky na rozsudek Krajského soudu v Brně čj. 31 A 143/2017 - 36. Ojedinělý rozsudek krajského soudu nemůže vytvořit rozpor ve správní judikatuře, navíc stěžovatelkou citovaný rozsudek NSS zrušil pro nepřezkoumatelnost svým rozsudkem ze dne 19. 7. 2018, čj. 7 Azs 127/2018 - 47 (...) NSS

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

uzavírá, že judikatura k nutnosti posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu je konstantní, nerozporná a vyžaduje, aby správní orgány přiměřenost posuzovaly. Dojdou-li při posouzení k závěru, že jsou zde individuální okolnosti, kvůli nimž by zamítnutí žádosti zasáhlo nepřiměřeně do práv žadatele na soukromý a rodinný život, je nutné dát přednost ochraně těchto základních práv a pobyt povolit.“ Podpůrně srov. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2021, č. j. 6 Azs 321/2020–41“.

31. Rozhodovací praxe správních soudů tedy jednoznačně stojí na závěru, že i v případě rozhodování o žádostech o tento typ pobytového oprávnění jsou správní orgány povinny posuzovat přiměřenost dopadů jejich rozhodnutí do práva žadatelů na soukromý a rodinný život.
32. Pokud jde o konkrétní projevy a rozložení procesní odpovědnosti, sedmý senát Nejvyššího správního soudu ve výše citovaném rozhodnutí přehledně sumarizoval, že ustanovení „§ 174a zákona o pobytu cizinců ukládá správnímu orgánu při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí zohlednit zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Platí přitom, že správní orgány nemusí posuzovat veškerá kritéria uvedená v § 174a zákona o pobytu cizinců, ale je třeba zhodnotit důvody specifické pro konkrétní případ (rozsudky ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 Azs 72/2019–32, nebo ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 554/2018–31). Míra a intenzita poměřování těchto zájmů s právem na soukromý a rodinný život je pak přímo odvislá od množství a kvality informací, které dal cizinec správnímu orgánu k dispozici (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2021, č. j. 10 Azs 398/2021–47). (...) z hlediska žadatelů o předmětný pobyt je pochopitelně žádoucí, aby správním orgánům sami poskytli dostatek tvrzení a nejlépe i důkazů o svých soukromých či rodinných poměrech, neboť jim tím umožní širší přezkum, resp. umožní jim přihlídnout i k těm okolnostem, které by jinak správním orgánům nebyly zřejmé, neboť jim nejsou dostupné z úředních evidencí či jiných zdrojů. Tento žádoucí postup, který je v zájmu samotných účastníků, však není možno zaměňovat s povinností vyplývající pro správní orgány z § 174a zákona o pobytu cizinců“. Přitom doplnil, že ačkoli jsou tato pobytová řízení zahajována na základě žádosti cizince, „který má předložit všechny potřebné doklady, resp. tvrdit relevantní informace (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015–38, ze dne 16. 10. 2017, č. j. 6 Azs 302/202017–27 I takové řízení je však založeno na zásadě materiální pravdy (§ 3 správního řádu). Naplnění této zásady znamená zjistit stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný k tomu, aby bylo rozhodnutí správního orgánu v souladu se zásadou legality, zásadou zákazu zneužití pravomoci a správní úvahy, zásadou proporcionality, zásadou ochrany dobré víry, zásadou nestranného přístupu a zásadou legitimního očekávání (srv. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2011, č. j. 5 As 42/2011 - 112, ze dne 31. 7. 2007, č. j. 4 Azs 44/2007 - 124, ze dne 27. 2. 2008, č. j. 6 Ads 35/2007 - 92, ze dne 27. 12. 2011, č. j. 7 As 82/2011 - 81, ze dne 24. 6. 2013, č. j. 5 As 160/2012 - 44, ze dne 25. 7. 2019, č. j. 1 Azs 181/2018 - 29. V posledně uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud dodal, že „ani případné nesplnění povinnosti součinnosti účastníka řízení označit důkazy na podporu svých tvrzení dle § 52 správního řádu totiž nezabavuje správní orgán povinnosti zjistit podstatný skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Pokud měl správní orgán pochybnosti o věrohodnosti žalobcových tvrzení, vhodným nástrojem k jejich odstranění mohl být zejména účastnický výslech žalobce“.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

33. Soud ze správního spisu ověřil, že žalobkyně v průběhu řízení vedeného před správním orgánem prvního stupně uváděla konkrétní skutečnosti týkající se jejího věku, zdravotního stavu či vyžadované péče. Další konkrétní skutkové poznatky týkající se okolností relevantních z pohledu posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně pak podle obsahu správního spisu vyplynuly mj. z provedeného výslechu žalobkyně a její dcery.
34. Správní orgán prvního stupně přesto v rozporu se shora popsányi judikaturními požadavky v odůvodnění Prvostupňového rozhodnutí dostatečné posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zamítnutí žádosti do soukromého a rodinného života žalobkyně neprovedl. Posouzení dopadů uzavřel s tím, že žalobkyně není závislá na dceři finančně, zdravotní důvody neshledal natolik závažné, že by naplnily zákonem požadovanou závažnost a vyslovil domněnku, že závislost na dceři může být spíše psychologického charakteru, ale k tomu žalobkyně nedoložila žádný lékařskou zprávu nebo doklad. Omezil se fakticky na závěr o tom, že žalobkyně má možnost podat žádost jiný druh pobytového oprávnění. Skutečnosti (závislost na nutné péči z hlediska doložených zdravotních omezení, věk) na kterých ministerstvo založilo své úvahy však v odvolání žalobkyně namítala. Žalovaná se však s těmito námitkami týkajícími se samostatného posouzení zohlednění přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zamítnutí žádosti do soukromého a rodinného života žalobkyně, ve smyslu výše uvedeného rozsahu nastaveného judikaturou správních soudů, nezabývala a žalovaná také v odůvodnění rozhodnutí nijak nereagovala na sporné skutečnosti, které žalobkyně ohledně posouzení zdravotního stavu, věku a dalších okolností, které by nastaly návratem do zemi původu v odvolání vznesla a odkázala na posouzení nesplnění podmínky existence rodinného vztahu ve smyslu § 87 odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců.
35. Soud nemohl shledat takové posouzení přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života žalobkyně dostatečným. Předně je nutno zdůraznit, že žalovaná fakticky žádné posouzení přiměřenosti zásahu vyvolaného rozhodnutím o zamítnutí žádosti do soukromého a rodinného života žalobkyně v odůvodnění svých rozhodnutí neprovedla. Ministerstvo stručně sice zhodnotilo svůj závěr ohledně dokazování zdravotního stavu, ale tyto závěry ministerstva ohledně zdravotního stavu byly žalobkyní v odvolání rozporovány, na což žalovaná v rámci posouzení dopadů nereagovala, ale pouze odkázala na zjištění prvostupňového správního orgánu.
36. Ve svém důsledku se tak správní orgány omezily na závěr, že žalobkyně má možnost podání žádosti o jiný druh pobytového oprávnění a nijak se nezabývaly všemi z hledisek posuzování přiměřenosti, které v posuzované věci byly relevantní ať již se zřetelem k okolnostem předestřenými samotnou žalobkyní, nebo skutečností vyplývajícím z provedeného dokazování. S jistým zjednodušením lze uzavřít, že správní orgány judikaturní požadované posouzení přiměřenosti neprovedly s odůvodněním, že si žalobkyně může požádat o vydání jiného druhu povolení. Správní soudy však v minulosti důrazně upozornily, že nedostatek odůvodnění stran posouzení přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života není zhojen poukazem na možnost podání jiné žádosti o pobytové oprávnění (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2022, čj. 7 Azs 405/2021–34, či ze dne 18. 5. 2020, čj. 5 Azs 28/2020–38, nebo rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 1. 2021, čj. 6 A 152/2017–42).
37. Soud dále zabýval žalobními námitkami zpochybňujícími výklad aplikovaných ustanovení, nesprávného hodnocení důkazů a nedostatečně zjištěného skutkového stavu.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

38. Žalobkyně především namítala, že správní orgány v důsledku nesprávného výkladu pojmu „závislost na výživě nebo jiné nutné péči“ dovodily absenci závislosti žalobkyně na péči její dcery pouze z toho, že žalobkyně zvládne některé dílčí úkony, např. krátká chůze ve známém prostředí, a současně žalovaná nesprávně posoudila alternativu dle § 15a odst. 3 písm. a) bod 3 zákona o pobytu cizinců, a to, že *vážné zdravotní důvody naléhavě vyžadují osobní péči*.
39. Soud se proto zabýval vyhodnocením žalobkyní předložených lékařských zpráv, jelikož pro posouzení *jiné nutné péče* jakož i *vážné zdravotní důvody naléhavě vyžadují osobní péči*, jsou stěžejní. Mezi účastníky není sporný příbuzenský vztah, sporné je posouzení závislosti žalobkyně na péči dcery. Stav závislosti se v projednávané věci pochopitelně odvíjí od posouzení zdravotního stavu, jelikož finanční nezávislost žalobkyně není mezi účastníky sporná.
40. Ministerstvo ve svém rozhodnutí uvedlo, že při posouzení zdravotního stavu vycházelo z těchto dokumentů, které jsou součástí správního spisu:
- zdravotní zpráva ze dne X. Oční klinika NEO Vize)
 - zdravotní zpráva a žádanka na předoperační vyšetření ze dne X. (Oční centrum Praha a.s.)
 - zdravotní zprávy ze dne X., X., X. a X. (Medica Mente Clinic Group s.r.o.)
41. V odůvodnění svého rozhodnutí ministerstvo tyto dokumenty nijak nehodnotilo, konstatovalo pouze obsah jednoho dokumentu prokazující zdravotní stav a to, lékařskou zprávu ze dne X., a z ní dle ministerstva vyplývá, že žalobkyně trpí zrakovým postižením (makulární dírou), které omezuje její soběstačnost. Přestože je schopná samostatného pohybu a orientace, má potíže při stravování, oblékání, hygieně i péči o domácnost a vyžaduje pomoc či dohled. Lékař doporučuje, aby byla trvale pod dohledem rodinného příslušníka a měla zajištěnou péči. Ani tento důkaz ve své úplnosti však správní orgány, konstatovaly, že žalobkyně nezbytnost péče jiné osoby ze zdravotních důvodů neprokázala, protože, jak správně poukázala žalobkyně v žalobě, selektivně vybraly fakta prokazující přiměřenou soběstačnost a opominuly jednoznačný závěr lékařských zpráv praktického lékaře (ze dne X. a X.) o nezbytnosti stálé a dlouhodobé péče jiné osoby.
42. V odůvodnění rozhodnutí ministerstva se dále uvádí, že žalobkyně u provedeného výsledku popsala svůj zdravotní stav jako nepříznivý, zejména po operaci oka, která vedla k výraznému zhoršení zraku, a dále uvedla srdeční obtíže v (tachykardie, arytmie) a další zdravotní omezení. V důsledku těchto obtíží není schopna vykonávat některé činnosti například zvedání těžších předmětů předklánění a vaření, avšak připustila, že základní péči o sebe zvládá, je schopna si dojít nakoupit a zajistit si jednoduché jídlo. Je finančně nezávislá vlastní byt v ČR i v Kazachstánu a pobírá důchod. K otázce bytových kontrol sdělila že v době první bytové kontroly v říjnu 2024 mohla být s celou s dcerou na Mallorce, nesouhlasila se závěry policie z bytové kontroly z března 2025, že v bytě bydlí sama, podle ní byly v bytě v době bytové kontroly přítomny dětské věci a dcera tam s ní žije. Současně uvedla že ji oslovil kazašský konzul s nabídkou, aby vedla hodiny paypercrafteru, což ji zaujalo, vyjádřila zájem tuto aktivitu vykonávat, byť nakonec nebyla realizována, protože se jí nikdo neozval.
43. Dcera u provedeného výsledku popsala zdravotní stav matky jako vážný (po oční operaci, s tachykardií, alergiemi a problémy s páteří) a uvedla, že matka není schopná samostatně žít, protože nemůže zvedat těžké věci, či vařit ani číst drobné písmo. Potvrdila, že matka je finančně nezávislá vlastní byt v Kazachstánu a v České republice, pobírá rovněž důchod, ale

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

potřebuje pomoc při některých úkonech a psychologickou podporu. Zdůraznila význam psychologické podpory, kterou v matce poskytuje a uvedla, že matka by bez její přítomnosti se cítila osamělá. Dále uvedla, že její dcera žije s otcem v Německu, kde studuje, zatímco ona sama v Praze se stará o mladšího syna, který má opožděný vývoj řeči a nechodí pravidelně do školky. K pobytovým kontrolám v říjnu 2024 uvedla, že byla rodina na Mallorce, a proto je při kontrole pracovníci policie nezastihli. Nesouhlasila s tvrzením sousedů, že matka v bytě žije sama a uvedla že sousedé jí nemuseli poznat.

44. Ministerstvo výsledek dokazování uzavřelo s tím, že nebyly k žádosti doložené žádné doklady, které by prokazovaly, že žalobkyně byla před vstupem na území ČR nebo je nyní závislá na výživě kterou jí poskytuje její dcera, ani nevyplynulo, že by žalobkyně potřebovala finanční pomoc a nic takového v průběhu řízení ani netvrdila.
45. Správní orgán dále posuzoval skutečnost, zdali by mohla být žalobkyně na základě doložených dokladů o zdravotním stavu považována za osobu závislou na péči. Z předložených zdravotních zpráv ministerstvo dospělo k závěru, že žalobkyně trpí zrakovým postižením a dalšími obtížemi, které ji stěžují vykonávání některých každodenních nákupů. avšak současně bylo zjištěno, že je schopná základní péče o sebe, samostatného pohybu, orientace a drobných nákupů. Sama účastnice řízení i její dcera uvedli že její závislost na dceři je spíše psychologického charakteru nežli závislost na materiální či jiné péči nákupů. K tvrzenému psychologickému stavu však nebyly doloženy žádné lékařské zprávy ani jiné doklady žalobkyně navíc procházela svou schopnost cestovat letecky do zahraničí například na Mallorcu či do Kazachstánu, jak dokládají otisky razítek vidí předloženém cestovním dokladu a tato skutečnost svědčí o určité míře soběstačnosti potvrdila V žádném případě dle ministerstva žalobkyně neprokázala, že je závislá na péči či výživě poskytované další osobou. (pozn. – text zvýrazněn soudem)
46. Soud obsah uvedených dokumentů (dle výčtu bod 40 rozsudku) přezkoumal a zjistil, že již lékařské zprávy ze dne X., jejíž obsah ministerstvo v rozhodnutí zkoumalo, jak je uvedeno výše, neplyne závěr správních orgánů, že žalobkyně minimálně touto lékařskou zprávou neprokázala závislost ze zdravotních důvodů na nutné péči dcery.
47. Lékařská zpráva ze dne X. i ze dne X. byla vystavená praktickým lékařem a jednoznačně se vyjádřila k soběstačnosti žalobkyně ve vztahu k doložení jiné nutné péče, a to tak, že zdravotní stav žalobkyně vyžaduje stálou a nezbytnou péči.
48. V Lékařské zprávě ze dne X. se konkrétně uvádí: „*Mobilita: pacientka je schopná samostatného pohybu, nicméně zrakové postižení omezuje bezpečnost při pohybu a vede k vyššímu riziku pádu. Schopnost orientace: pacientka je orientovaná v čase, prostoru i osobách. Stravování, oblékání a hygiena: pacientka je schopná jenom základní péče o sebe. Vzhledem ke zhoršenému zraku má potíže při stravování, oblékání a provádění osobní hygieny. Tyto činnosti vyžadují pomoc nebo dohled. Péče o domácnost: pacientka není schopna plně se postarat o domácnost z důvodu výrazného zhoršení zraku. Pro úspěšné zvládnutí každodenních činností potřebuje pravidelnou pomoc. Závěrem: vzhledem k závažnosti očního nálezu, staršího věku pacientky, fyziologického nálezu, osobní anamnézy a plánované operaci, doporučujeme, aby pacientka byla pod dohledem svého rodinného příslušníka a byla zajištěna péče o pacientku po celou dobu.*“
49. Lékařská zpráva ze dne X. poté uvádí: „*dle zprávy z očního centra stran zrakových funkcí nepříznivá diagnóza– IMD. Vzhledem k těmto nálezům je její schopnost se o sebe postarat značně omezena. Pacientka je schopná samostatného pohybu, nicméně zrakové postižení omezuje bezpečnost při pohybu, dostatečnou stabilitu a prostorovou orientaci a vede k vyššímu riziku pádu.*

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

Stravování, oblékání a hygiena: pacientka je nyní schopna jenom základní péče o sebe. Vzhledem ke zhoršenému zdravotní zhoršenému zraku – miní navíc rekonvalescence po oční operaci 2/2025. Má potíže při stravování, oblékání a provádění osobní hygieny. Tyto činnosti vyžadují pomoc nebo dohled. Péče o domácnost: pacientka není schopna plně se postarat o domácnost z důvodu výrazného zhoršení zraku. Pro úspěšné zvládnutí každodenních činností potřebuje pravidelnou pomoc. Závěrem: vzhledem k závažnosti očního nálezu, staršího věku pacientky, osobní anamnézy lze konstatovat že pacientka je ve většině běžných aktivit odkázána na výpomoc rodiny, a nelze v dohledné době očekávat významného zlepšení výše uvedených funkcí proto doporučujeme, aby pacientka byla pod dohledem svého rodinného příslušníka a byla zajištěna péče o pacientku po celou dobu.“ (pozn. – zvýrazněno soudem)

50. Soud konstatuje, že citované lékařské zprávy prokazují „jinou nutnou péči“ ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, a to ze zdravotních důvodů. Skutečnost, kterou akcentují opakovaně oba správní orgány, že žalobkyně se může pohybovat na krátkou vzdálenost (po bytě nebo dojít si nakoupit v bezprostřední blízkosti bydliště) neproказuje, že je soběstačná v dalších životně důležitých úkonech. Jestliže lékař výslovně doporučil, aby žalobkyně *byla trvale pod dohledem rodinného příslušníka a měla zajištěnou péči po celou dobu*, již tímto dokumentem žalobkyně prokázala splnění podmínky dle uvedeného ustanovení. Závěr žalované ani ministerstva, že tomu tak není, ničím není podložen. Správní orgány si selektivně vybraly skutečnosti uvedené v této lékařské zprávě ale závěrečné doporučení lékaře, které je stěžejní, pominuly. Současně soud shledal, že není možné z výpovědí žalobkyně a dcery dovodit, že žalobkyně nutnou péči z hlediska zdravotního stavu od dcery nepotřebuje, obě výslovně uvedli že její zdravotní stav je vážný. Z faktu, který připustila žalobkyně, že je schopná si dojít v blízkosti bytu obstarat malý nákup a připravit jednoduché jídlo ještě nevyplývá, že tvrdila, že je soběstačná v ostatních životně důležitých činnostech. Ze skutečnosti, že absolvovala rodinnou dovolenou nebo cestu do Kazachstánu nevyvrací tvrzení žalobkyně a dcery o její závislosti na péči dcery, neboť ani jedna z nich netvrdila, že cesty žalobkyně absolvovala sama.
51. Soud souhlasí s tvrzením uvedeným v žalobě, že nutná péče rozhodně neznamená naprostou nemohoucnost. Nutnost psychologické podpory pak logicky vyplývá z vážného zrakového handicapu (a dalších doložených zdravotních obtíží), což v odvolání žalobkyně vysvětlila s tím, že se nejedná psychickou poruchu, které by měla být diagnostikována a dokládána, jak požaduje žalovaná ale, že se jedná o pochopitelný následek vážného zdravotního stavu. Požadavek o doložení lékařského potvrzení o psychických potížích, vyjádřený v rozhodnutí správních orgánů je nesmyslný, jelikož je zjevné, že nutnost psychické podpory se váže k omezené soběstačnosti dané vážným zdravotním stavem žalobkyně.
52. Žalovaná, ale ani ministerstvo ve svých rozhodnutích, především nijak neodůvodnily svoje hodnocení o neprůkaznosti lékařských zpráv, naproti tomu, přestože obsah lékařské zprávy ze dne X. ministerstvo konstatovalo, její závěry hodnotilo v rozporu s jejím obsahem. Soud nesouhlasí s názorem ministerstva, že prokázat nutnou péči ze zdravotních důvodů může pouze „podrobná lékařská zpráva, ze které bude patrný celkový a současný stav žadatele, včetně vlivu jeho chorob na jeho běžný život, ...“, pro takovou podmínku nemají správní orgány oporu v žádném právním předpisu. Pro doložení splnění podmínky *závislosti na jiné nutné péči* nebo podmínky *vážné zdravotní důvody naléhavě vyžadují osobní péči*, postačí, pokud lékařská zpráva s odkazem na popsání zdravotní stav doporučí nezbytnost péče jinou osobou.
53. Závěry lékařské zprávy ze dne X. (Medica Mente Clinic Group s.r.o., výše citované ministerstvo, ačkoliv je uvádí ve výčtu žalobkyní předložených důkazů, nijak nehodnotilo, Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

přitom ve zprávě lékař konstatuje zhoršení zdravotního stavu po operaci. Domněnka žalované, že lze předpokládat u žalobkyně v rekonvalescenci zlepšení zdravotního stavu po operaci oka, nejenže není ničím podložená, ale je přímo v rozporu se skutkovým stavem doloženým žalobkyní.

54. Úvaha žalované, která žalobkyní doložené dokumenty nepovažovala za dostatečně prokazující naplnění podmínky nutné péče a péče z důvodu vážného zdravotního stavu, neboť neměly váhu odborného posudku stanovícího omezení funkčních schopností žalobkyně, je rovněž nesprávná. Žalobkyně předložila lékařské zprávy vypracované jejím praktickým lékařem, které dokládaly její zdravotní stav (diagnózu) i jeho vliv na život žalobkyně. Jde o odborné medicínské podklady, přičemž ze správního spisu neplynou žádné okolnosti (a správní orgány je ani cíleně nezjišťovaly), které by zpochybňovaly jejich věrohodnost. Relevantní ustanovení zákona pobytu cizinců ani ustanovení jiných zákonů, jak již soud uvedl, nestanoví konkrétní formální a obsahové náležitosti, jimiž má být závislost cizince na osobní péči poskytované občanem EU, resp. ČR prokázána. Jen z důvodu formy předložených lékařských zpráv také tedy nelze mít tvrzení žalobkyně za neprokázaná. Ostatně samo ministerstvo ve výzvě poučilo žalobkyni o tom, že zpráva prokazující zdravotní stav žalobkyně a její závislost na péči by měla být vypracována odborným lékařem, což se v daném případě stalo, zprávy praktického lékaře vycházely z odborných podkladů o chystané a posléze provedené operaci, a pouze praktický lékař mohl zhodnotit na základě posouzení celkového zdravotního stavu (zohledňující všechny diagnózy žalobkyně) jednotlivé ukazatele prokazující závislost na péči jiné osoby.
55. Z doložených dokladů žalobkyně soud považuje za prokázané, že dcera žalobkyně je jedinou osobou, která jí může poskytnout péči. Ze správního spisu jasně plyne, že žalobkyně nemá žádné příbuzné či jiné osoby, kteří by se o ni mohli postarat, přičemž ve správním řízení nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by svědčily o opaku.
56. Se správními orgány lze částečně souhlasit v tom, že při výkladu pojmu dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav lze přihlídnout k jeho definici v zákoně o sociálních službách [viz § 3 písm. c) zákona o sociálních službách; NSS ostatně ve výše citovaném rozsudku ve věci sp. zn. 5 Azs 224/2016 již aproboval obdobný systematický výklad za pomoci § 26 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, ve vztahu k definici nezaopatřenosti podle § 15a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců].
57. Z výčtu základních životních potřeb podle zákona o sociálních službách (§ 9 odst. 1) tak lze vyjít jako z určitého referenčního rámce pro posouzení míry závislosti cizince na osobní péči poskytované občanem EU. Na druhou stranu však nelze opomíjet, že § 15a odst. 3 písm. a) bod 3 zákona o pobytu cizinců do českého právního řádu transponuje směrnici o volném pohybu, konkrétně její čl. 3 odst. 2 písm. a), jenž stanoví, že hostitelský členský stát v souladu se svými vnitrostátními předpisy usnadňuje vstup a pobyt všech ostatních rodinných příslušníků, u kterých vážné zdravotní důvody naléhavě vyžadují osobní péči občana EU. Z povinnosti eurokonformního výkladu plyne, že míru nutné závislosti cizince na péči občana EU je třeba hodnotit právě podle závažnosti zdravotního stavu a naléhavosti osobní péče. Jinými slovy nejde o to, zda je cizinec závislý na pomoci jiné osoby v tom kterém stupni podle zákona o sociálních službách (§ 8 tohoto zákona), a nutně ani o to, jaký počet základních životních potřeb sám nezvládá. Podstatné je, zda na základě pečlivého posouzení osobních poměrů cizince (viz čl. 3 druhý pododstavec směrnice o volném pohybu) lze jeho zdravotní stav považovat za vážný a naléhavě vyžadující osobní péči rodinného příslušníka, který je občanem EU. Zamítavé rozhodnutí jsou přitom správní orgány povinny

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

přezkoumatelně odůvodnit (srov. zejm. body 51 a 52 rozsudku SDEU ze dne 12. 7. 2018, B., C-89/17). Tomuto požadavku však ministerstvo ani žalovaná nedostály. Žalobkyně ve správním řízení předložila několik lékařských zpráv, z nichž vyplývá, že žalobkyně vzhledem k závažnosti očního nálezu, staršího věku pacientky, osobní anamnézy je ve většině běžných aktivit odkázána na výpomoc rodiny, a nelze v dohledné době očekávat významného zlepšení výše uvedených funkcí proto lékař doporučil, aby žalobkyně byla pod dohledem svého rodinného příslušníka a byla zajištěna péče o pacientku po celou dobu.

58. Lékařská zpráva ze dne X. (Medica Mente Clinic Group s.r.o) prokazuje také naplnění podmínky § 15a odst. 3 písm. a) bodu 3 zákona o pobytu cizinců, jelikož potvrzuje vážný zdravotní stav žalobkyně vyžadující stálou péči jiné osoby a protože není nikdo z osob blízkých kromě její dcery, kdo by mohl tuto péči poskytovat (tako skutečnost nebyla v řízení sporná), žalobkyně prokázala, že je ve smyslu § 87e odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců, rodinným příslušníkem občana EU, a proto jí povolení mělo být vydáno.

VI. Závěr

59. Soud rozhodnutí zrušil jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, pokud jde o posouzení nesplnění podmínky § 15a odst. 1 písm. d) a § 15a odst. 3 písm. a) bodu 3 zákona o pobytu cizinců, spočívající nedostatečném posouzení přiměřenosti dopadů vyvolaných negativním rozhodnutím o žádosti do soukromého a rodinného života žalobkyně a také z důvodu, že skutkový stav, z něhož správní orgány vycházely, nemá oporu ve správních spisech [§ 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.], nýbrž je s nimi v rozporu.
60. V souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. pak soud vrátil věc žalované k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
61. Výrok III. o nákladech řízení je odůvodněn podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla v řízení plně úspěšná, proto má proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, jež v posuzovaném případě tvoří náklady zastoupení advokátem. Jejich výši soud určil v souladu s vyhláškou Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“) takto:
- a) odměna za dva úkony právní služby po 4 620 Kč: převzetí a přípravu zastoupení, sepsí žaloby [§ 7, § 9 odst. 5, § 11 odst. 1 písm. a), d)],
 - b) paušální náhrada hotových výdajů 450 Kč za každý z těchto dvou úkonů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), a
 - c) částka 2 130 Kč odpovídající DPH v sazbě 21 % z položek a) a b), zaokrouhlená na celé koruny nahoru, jelikož žalobkynin zástupce je plátcem DPH (§ 137 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Žalobkyni tudíž na náhradě nákladů řízení náleží částka ve výši 12 270 Kč. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 30. dubna 2026

JUDr. Ing. Viera Horčicová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.